

Sygn. akt IV CSK 241/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa Gminy Miasta Chełmno
przeciwko Województwu Kujawsko-Pomorskiemu
o zapłatę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 października 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 12 listopada 2014 r., sygn. akt V ACa 521/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Pozwany Województwo Kujawsko-Pomorskie skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 12 listopada 2014 r., wydanego w sprawie o zapłatę, oparł na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 211 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) oraz art. 411 pkt 1 k.c. Skarżący uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania „koniecznością dokonania wykładni norm prawnych, zawartych w art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, regulujących tryb postępowania w przedmiocie zwrotu dofinansowania przekazanego beneficjentom na podstawie udzielonej dotacji ze względu na nieprawidłowe jej pobranie lub wykorzystanie, ponieważ budzą one poważne wątpliwości i wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów”. Za przyjęciem skargi do rozpoznania miała przemawiać ponadto jej oczywista zasadność, wynikająca z faktu, że „Sąd przyjął, iż dochodzona w przedmiotowej sprawie przez powoda należność ma charakter świadczenia nienależnego, przez co zgodnie z art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c. winna zostać powodowi zwrócona. Takie stanowisko jest oczywiście bezzasadne, albowiem Sąd zupełnie nie uwzględnił art. 411 pkt 1 mówiącym o wykluczeniu żądania zwrotu świadczenia nienależnego w przypadku świadomości braku obowiązku świadczenia.”

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący nieskutecznie powołał się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wprawdzie potrzebę wykładni powołanego w skardze art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych wiązał z poważnymi wątpliwościami interpretacyjnymi na tle tego przepisu oraz rozbieżnościami mającymi występować w orzecznictwie sądów, jednak żadnej z tych okoliczności nie wykazał. Sąd Najwyższy zajmował już stanowisko odnośnie do poruszonych w skardze kwestii i pogląd Sądu Apelacyjnego stanowiący podstawę zaskarżonego wyroku nie jest z nim rozbieżny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2013 r., IV CSK 12/13, niepubl. oraz wyrok tego Sądu z dnia 21 maja 2015 r., IV CSK 549/14, niepubl.). Chybione jest powołanie się przez skarżącego na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2013 r., (III CZP 9/13, OSNC-ZD 2014, z.1, poz.12), jako na przykład odmiennego stanowiska, gdyż wypowiedź zawarta w tym orzeczeniu opierała się na zasadniczo różnych przesłankach od występujących w sprawie niniejszej, a mianowicie na postanowieniach umownych stron, które odmiennie od regulacji przewidzianej w art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) określiły kolejność działań podejmowanych w przypadku zwrotu świadczenia. Natomiast treść umowy zawartej pomiędzy powodem i pozwanym odpowiadała tej regulacji, uzależniając zwrot świadczenia od wydania stosownej decyzji. Nie można także pomijać faktu, że Sąd Najwyższy, uchylając poprzedni wyrok Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie, stanął na stanowisku, że brak wydania takiej decyzji wykluczał możliwość skutecznego żądania od beneficjenta zwrotu otrzymanego przez niego świadczenia.

Skarżący nie wykazał także przesłanki, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania za względu na jej oczywistą zasadność nie zawiera wymaganej argumentacji prawnej mającej świadczyć o kwalifikowanym, ewidentnym naruszeniu powołanego w skardze przepisu prawa materialnego, ograniczając się do powtórzenia zarzutu jego naruszenia oraz przedstawienia skróconej wersji jego uzasadnienia. Jak wielokrotnie stwierdzono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, uzasadnienie

wniosku oraz podstaw skargi to dwa niezależne i samodzielne elementy konstrukcyjne skargi, które pełnią odmienne role i nie mogą być traktowane zamiennie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52). Podstawy skargi oraz ich uzasadnienie samodzielnie służą jedynie wykazaniu, że skarga jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie, nie zaś, że zasadność ta ma oczywisty, a zatem kwalifikowany charakter.

Niezależnie od tego, zarzucane naruszenie prawa materialnego nie mogło świadczyć o oczywistej zasadności skargi, gdyż skarżący odniósł je do stanu faktycznego, który nie stanowił podstawy wydania zaskarżonego orzeczenia, a jednocześnie nie powołał zarzutów procesowych, które pozwalałyby wzruszyć tę podstawę.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi art. 398⁹ § 2 k.p.c.